

Yüce Bir Mefkûrenin Kutlu Talipleri

Soru: Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), bir hadis-i şeriflerinde İslâm'ın yeryüzünün her yerine ulaşacağını ifade buyurmaktadır. (Bkz.: Müslim, *fiten* 19; Tirmizî, *fiten* 14; Ebû Dâvûd, *fiten* 1) **Bunu gerçekleştirme adına Müslümanlara düşen sorumluluklar nelerdir?**

Cevap: Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), birçok hadislerinde gelecekte vuku bulacak hâdiselerden bahsetmiştir. Gayb-aşına gözüyle görüp haber verdiği bu tür hâdiseler O'nun peygamberliğinin ayrı bir delilidir. Bugüne kadarki genel yaklaşımımız içerisinde meseleye bakacak olursak, O'nun gelecekte vuku bulacak bazı hâdiselerden haber vermesi, sadece ümmetini bilgilendirmeye matuf değildir. Bilakis bu konuda yapılması gerekenleri yapmaları adına onlara bir hedef göstermedir. Nitekim bizden önceki seleflerimiz de O'nun istikbale ait sözlerini bu istikamette anlamış ve kendilerine düşen sorumlulukları yerine getirmeye çalışmışlardır.

Mesela bir hadislerinde Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), *لَتُفْتَحَنَّ الْقُسْطَظِينِيَّةُ فَلَنَعْمَ الْأَمِيرُ أَمِيرُهَا وَلَنَعْمَ الْجَيْشُ ذَلِكَ الْجَيْشُ* "Konstantiniye elbet bir gün fethedilecektir. Onu fetheden asker ne güzel askerdir ve onu fetheden kumandan ne güzel kumandandır." (Hâkim, *el-Müstedrek* 4/468; Ahmed İbn Hanbel, *el-Müsned* 4/335) buyurmaktadır. Allah Resûlü, bu sözleriyle, gerçekleşecek bir olayı haber vermenin yanında, ümmetini de bunu gerçekleştirme adına teşvik etmekte ve onlara bir hedef göstermektedir.

Allah Resûlü, bu hadisleriyle çok net ve kesin olarak bir fetihten bahsetmiş olmasına rağmen sahabe efendilerimiz ve onlardan sonra gelen Müslümanlar oturup bunun gerçekleşmesini beklememişlerdir. Onlar Asr-ı Saadetten itibaren gözlerini hep İstanbul üzerine dikmiş ve gelip gelip o surlara toslamışlardır. Hatta sahabe de dâhil olmak üzere birçokları bu surların önünde şehit olmuştur. Onlardan birisi de Ebû Eyyub el-Ensarî künyesiyle meşhur olmuş Hâlid İbn Zeyd Hazretleridir. O, seksen yaşını aşkın olmasına aldırmadan orduyla birlikte yüzlerce kilometrelik yolu katetmiş, Efendimiz'in bu müjdesine nail olabilmek için İstanbul önlerine kadar gelmiş ve nihayet burada şehit olmuştur. Şehit olduğu yere de defnedilmiş ve sanki mezarıyla orayı tapulmuş, tescillemiştir. O, hayatında Efendimiz'e (sallallâhu aleyhi ve sellem) mihmandarlık yaptığı gibi, vefatından sonra İstanbul da âdeta, "Sen Peygamberi misafir edersin de biz seni misafir etmez miyiz?" demiş, ona bağrını açmış ve onun mihmandarı olmuştur.

Yâd-ı Cemil Olmanın Yolu

Aynen bunun gibi Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), getirdiği değerler bütününün ve mübarek adının güneşin doğup battığı her yere ulaşacağını ifade etmişse, bize düşen vazife bunu tahakkuk ettirmektir. Çünkü O, bu gaybî haberiyle ümmetine bir hedef göstermiştir. Dolayısıyla mü'minler, oturup bunun gerçekleşmesini beklemek yerine, dünyanın dört bir yanına hicretler tertip etmeli, hicretlerini irşat ruhuyla derinleştirmeli ve bu yüce gayeyi gerçekleştirmeye çalışmalıdırlar.

Maalesef bugüne kadar O'nun (sallallâhu aleyhi ve sellem) bu gaybî haberi tam manasıyla gerçekleştirilememiştir. Demek ki Müslümanlar olarak bu konuda fevkalâde bir hassasiyet ortaya koyamamışız. Belli bir dönemde dünyaya açılmamışız. Eğer günümüzde de bu gerçekleştirilemezse bizden sonra gelenler de vebali bize yükleyeceklerdir. Biz, atalarımızı hayırla yâd etmeye ve mümkün mertebe onların hata ve yanlışlarını dile getirmemeye çalıştığımız gibi bizden sonra gelen nesillerin de bizi hayırla yâd etmelerine yardımcı olmalıyız. Bir kısım ihmal ve tembelliklerimiz yüzünden onları kendimiz hakkında suizanna sevk etmemeliyiz. Onlara, "Atalarımız miskin miskin yatmışlar, kendi

rahatlarını düşünmüşler ve bu yüzden de dünyaya açılmamışlar. Yazıklar olsun onlara!" dedirtmemeliyiz. Bu itibarla da hakkımızda bir gün bu tür olumsuz sözlerin söylenebileceğini de hesaba katarak bugün elimizde olan her şeyi son damlasına kadar kullanmalı ve dünyanın dört bir yanına açılmaya çalışmalıyız.

Esasında günümüzde bu kabilden gayretlerin olduğunu söyleyebiliriz. Bugüne kadar arkadaşlar dünyanın pek çok ülkesine gittiler. Neredeyse gidilmedik ülke bırakmadılar. Allah'a binlerce şükür olsun ki, onlar gittikleri yerlerde de hüsn-ü kabul gördüler. Kapılar yüzlerine kapanmadı. Üstad Hazretleri, herhangi bir yerde mü'mince duygu ve düşüncenin kabul görmesi adına orada bir talebesinin bulunmasını yeterli görmüştür. O, bu yaklaşımıyla bizlere bir taraftan yüce ve yüksek mefkûrelere bağlanmanın önemini hatırlatmakta; diğer yandan da himmetlerimizi âli tutarak gittiğimiz yerlerde ne yapıp edip bu yüce gayemizi gerçekleştirmemiz gerektiğini ders vermektedir.

Eğer siz, gidilen yerlerde yüksek bir gaye-i hayale bağlanmaz ve buna göre bir hayat yaşamazsanız bencillik girdabına maruz kalmadan kurtulamaz, bir egoist olur çıkarsınız. Sözü yine Hz. Üstad'ın şu yaklaşımına bağlayabiliriz: "Gâye-i hayâl olmazsa veyahut nisyan veya tenâsi edilse, ezhan enelere dönüp etrafında gezerler." (Bediüzzaman, *Sözler* s.771) Aslında bu da bir yönüyle Allah'ın insana vermiş olduğu bir cezadır. İnsan, uğruna hayatını adadığı değerleri anlatmak suretiyle kendisini ifade etmeye çalışmadığında Allah bu defa o insanı kendi nefesine bağlar; tavır ve davranışlarıyla, ses ve sözleriyle, duygu ve düşünceleriyle sürekli kendisini anlatmaya başlar. Bunun da Allah'ın insanlara musallat ettiği ayrı bir bela olduğunda şüphe yoktur. Bundan kurtulmanın çaresi ise yüce hedeflere kilitlenmektir.

Böyle yüce bir gaye istikametinde hareket eden insanların, işi nereye kadar götürecekleri ise ayrı bir meseledir. Bunu takdir edecek olan Allah'tır. Önemli olan bizim bu yörüngede bir hayat yaşamamız ve yine bu yolda ruhumuzu sahibine teslim etmemizdir. Ebû Eyyüb el-Ensârî, İstanbul'un fethi adına yola çıkmış fakat maksadına ulaşmadan orada şehit olmuştur. Böyle bir fetih ise arkadan gelen fütüvvet ruhunun temsilcisi genç bir serdara müyesser olmuştur. Bugünkü nesillere düşen vazife de mefkûreleri adına yapılması gerekli olan işi yapmaya çalışmaktır. Allah onlara bu işin ne kadarını nasip eder, bunu bilemeyiz. Fakat onlar bayrağı alır bir yere kadar götürürler; arkadan gelenler de onların bıraktığı yerden alır ve onu daha ilerilere taşır, bugünkü nesilleri de hayırla yâd ederler. Yani siz, gelecek nesiller arasında yâd-ı cemil olursunuz.

Fakat yüce bir gaye etrafında bir araya gelen adanmışlar, yapmış oldukları hizmetleri, kendilerinin göreceği bir neticeye bağlamadıkları gibi, başkalarının bilmesi ve görmesine de bağlamazlar. Onlar bütün tavır ve davranışlarını, kalblerinin sesine göre ayarlamaya çalışır ve sadece Allah rızasını düşünürler. Fakat onlar bunu istemeseler bile Allah (celle celâluhu) arkadan gelenlere onları hayırla yâd ettirir. İşte sonraki nesillerin duasına nail olabilmenin ve onlar arasında yâd-ı cemil hâline gelebilmenin yolu, Allah'ın ihsan ettiği imkânların son santimine kadar değerlendirilmesinden geçmektedir.

(devamı haftaya)